spe vocationis vestre. Unus domi
nus. una fides. unum baptis
ma. Unus deus et pater omnium
qui super omnes et per omnia et in
omnibus nobis. Qui est benedictus
in secula seculorum amen. Gr.

Beata gens cuius est dominus deus eius po
pulus quem elegit dominus in hereditatem
sibi. V. Verbo domini celi firmati sunt et spi
ritu oris eius omnis virtus eorum.

Alleluia. V. Paratum cor meum deus para
tum cor meum cantabo et psallam in gloria
mea. Secundum lucam.

In illo tempore. Cum intraret
ihesus in domum cuiusdam prin
cipis phariseorum sabbato
manducare panem. et ipsi ob
servabant eum. Et ecce homo
quidam ydropicus. erat ante
illum. Et respondens ihesus dixit

Sub Sverm
Hium

Textus canonuz penitentiona-lium. cunctis curam animaruz

habentibus multũ salubris atq̃ perutilis de verbo ad verbũ pe-re. de summa f. atris astensis ordinis minorum extractus.

¶ Incipiūt canones penitentiales extracti de v̄bo ad verbū de summa fratris Astensis ordinis minoꝝ li. quinto. titulo. 32.

Onsiderandū est de canonibus penitentialib⁹ Ad quoꝝ intelligentiā prenotandū est: ꝙ sicut est in sciēcijs practicis que versantur circa opa: ꝙ sermo in vniuersali est incertus et dubi⁹: sed cū applicat̄ ad singularia incipit quodammodo habere certitudinē: vt qui non ꝯsiderat circūstantias ꝑticulares potius deuiet ꝙ se rectificet: vt patet in medicina et scientia morali. sic est intelligendū in ꝓposito ꝙ canones instruūt in generali quomodo est penitentia imponenda sed descensum ad singularia p̄sbyteris discretis relinquunt qui ꝯsiderāt circūstantias ꝑsonaꝝ attendētes ad canones sicut ad regulas directiuas: q2 si ꝯtra canones imponant non recte imponūt. Nulli ergo p̄sbytero licet facere aliquid quod possit patrum regulis obuiare. di. 38. nulli. In canonib⁹ aūt maxime determinatur penitētia quo ad tempus et magis ꝙ quo ad modū q2 illa determinatio est certior et cōmunior. hec Bonauentura Ut ergo scias qualiter debet ꝓcedere arbitrium p̄sbyteri non regulariter sicut dictum est. s. septēnis est ꝓ peccato mortali penitentia imponenda. et hoc nō tm̄ ꝓpter tpis diuturnitatē: sed magis ꝓpter ꝟcationem. In veteri em̄ lege Maria soror Moysi lepra percussa sepata fuit ex castra septem diebus. Numeri. 12. Maria ꝟcat penitentem. Interpretatur em̄ amarū mare. Hec penituit septē diebus: sed nunc penitet septē annis qd̄ significatū est Ezech. 4. Diem ꝓ anno dedi tibi Si querat̄ quare penitētia sit aggrauata: cū lex noua sit lex misericordie Responden̄. ꝙ hic est maior ingratitudo ꝓpter maiorē gratiā et maior cōtemptus ꝓpter maiorē dignitatē noue legis in qua xp̄i sanguis est effusus et grauius peccatum ꝓpter statū pecccantis qui debet esse perfectior: et vlteri⁹ satisfactio in lege noua debet esse ꝑfecta vt in pristinū statū reducat: et quia sol in vna die non redit in idem punctū sed in anno: ideo dies conuersus est in annū Rursum q2 ꝑfectū remediū est in lege noua: ideo annus multiplicari debet ꝑ septem ꝓpter septē dona sp̄ussancti recupanda: et ꝓpter septē dotes scz tres anime: et quatuor corpis obtinendas. Huiusmodi aūt penitentia non est oībus imponēda nec tn̄ est infirmanda: sed est insinuanda vt cognoscat̄ ꝙ grauis est culpa hec Bonauen. Licet aūt ꝓ singulis peccatis criminalibus sit statuta talis penitentia: debet tamen imponi magis vel minus aspera ꝓut maioritas vel minoritas criminis cum ceteris circumstancijs hoc exposcit: vt in sequentibus patet. A predicta nanqz regula excipiuntur plurimi casus in q̄bus ꝓpter dignitatē peccantis vel criminis enormitatē imponitur penitencia maior aliquādo etiā ex varijs causis minor Ad hoc g̊ ꝙ p̄sbyter circa penitēcias disponēdo cauti⁹ arbitretur notādi sunt cas⁹ in q̄b⁹ ꝑ canones certe penitēcie imponunt̄ quos. s. canones tenet̄ p̄sbyter scire: vt dictū est. s. Sūt aūt isti.

¶ Prim⁹ est ꝙ si p̄sbyter fornicationē fecerit: penitentiam. x. annorum

¶ Incipiũt canones penitentiales extracti de vbo ad verbũ de summa fratris Astensis ordinis minoꝝ li. quinto titulo. 32.

Onsiderandũ est de canonibus penitentialib9 Ad quoꝝ intelligentiã prenotandũ est: ꝙ sicut est in sciẽcijs practicis que versantur circa opa: ꝙ sermo in vniuersali est incertus et dubi9: sed cũ applicat̃ ad singularia incipit q̃dammodo habere certitudinẽ: vt qui non ꝯsiderat circũstantias pticulares potius deuiet ꝙ̃ se rectificet: vt patet in medicina et scientia morali. sic est intelligendũ in ꝓposito ꝙ canones instruũt in generali quomodo est penitentia imponenda sed descensum ad singularia p̃sbyteris discretis relinquunt qui ꝯsiderãt circũstantias ꝑsonaꝝ attendẽtes ad canones sicut ad regulas directiuas: q2 si ꝯtra canones imponant non recte imponũt. Nulli ergo p̃sbytero licet facere aliquid quod possit patrum regulis obuiare. di. 38. nulli. In canonib9 aũt maxime determinatur penitẽtia quo ad tempus et magis ꝙ̃ quo ad modũ q2 illa determinatio est certior et cõmunior. hec Bonauentura Ut ergo scias qualiter debet ꝓcedere arbitrium p̃sbyteri non regulariter sicut dictum est. s. septẽnis est ꝓ peccato mortali penitentia imponenda. et hoc nõ tñ ꝓpter tpis diuturnitatẽ: sed magis ꝓpter ꝟcationem. In veteri eñ lege Maria soror Moysi lepra percussa sepata fuit ex castra septem diebus. Numeri. 12. Maria ꝟcat penitentem. Interpretatur eñ amarũ mare. Hec penituit septẽ diebus: sed nunc penitet septẽ annis q̃d significatũ est Ezech. 4. Diem ꝓ anno dedi tibi Si querat̃ quare penitẽtia sit aggrauata: cũ lex noua sit lex misericordie Respondeñ. ꝙ hic est maior ingratitudo ꝓpter maiorẽ gratiã et maior cõtemptus ꝓpter maiorẽ dignitatẽ noue legis in qua xp̃i sangnis est effusus et grauius peccatum ꝓpter statũ peccantis qui debet esse perfectior: et vlteri9 satisfactio in lege noua debet esse pfecta vt in pristinũ statũ reducat: et quia sol in vna die non redit in idem punctũ sed in anno: ideo dies conuersus est in annũ Rursum q2 pfectũ remediũ est in lege noua: ideo annus multiplicari debet p septem ꝓpter septẽ dona sp̃ussancti recupanda: et ꝓpter septẽ dotes sc3 tres anime: et quatuor corpis obtinendas. Huiusmodi aũt penitentia non est oĩbus imponẽda nec tñ est infirmanda: sed est insinuanda vt cognoscat̃ ꝙ̃ grauis est culpa hec Bonauen. Licet aũt ꝓ singulis peccatis criminalibus sit statuta talis penitentia: debet tamen imponi magis vel minus aspera ꝓut maioritas vel minoritas criminis cum ceteris circumstancijs hoc exposcit: vt in sequentibus patet. A predicta nanq3 regula excipiuntur plurimi casus in qbus ꝓpter dignitatẽ peccantis vel criminis enormitatẽ imponitur penitencia maior aliquãdo etiã ex varijs causis minor Ad hoc g̃ ꝙ p̃sbyter circa penitẽcias disponẽdo cauci9 arbitretur notãdi sunt cas9 in qb9 p canones certe penitẽcie imponunt̃ quos. s. canones tenet̃ p̃sbyter scire: vt dictũ est. s. Sũt aũt isti.

¶ Prim9 est ꝙ si p̃sbyter fornicationẽ fecerit: penitentiam. x. annorum

faciat hoc mō. s. q sit inclus⁹ siue a ceteris in aliquo loco remot⁹: sacco indut⁹: et humi ꝓstrat⁹ misericordiā dei iugiter implorās: primis tribus mēsib⁹ ꝯtinuis a vespe in vespam pane et aqua vtat̄ exceptis dn̄icis dieb⁹ et festis ꝑcipuis in quib⁹ modico vino pisciculis et leguminib⁹ recreet̄. Elapsis aūt sic trib⁹ primis mēsib⁹ de illo loco exeat nō tn̄ in publicū ꝓcedat ne pp̄lus in eū scādalizet̄. Et p hoc videt̄ q in publico crimine loquatur Post hoc resumptis virib⁹ aliquantulū vnū annū et dimidiū in pane et aqua expleat exceptis dn̄icis et alijs ꝑcipuis festis: in quib⁹ vino: sangimine: ouis. et caseo poterit vti Finito sic primo anno et dimidio: ꝑticeps sit corpis dn̄i: et ad pacē veniat: et ad ps: cū alijs fratrib⁹ canēdos in choro vltimus recipit̄. Ad cornu tn̄ altaris non accedat: sed minorū ordinū tn̄ officia gerat: deinde vsq ad cōpletionem septimi anni tres legitimas ferias. s. scdam quartā et sextā exceptis diebus paschalib⁹ qui sunt. 50. in pane et aqua ieiunet scdam tn̄ feriā vno psalterio vel denario si sit opari⁹ redimere poterit. Et sic cū septimū annum ꝯpleuerit pōt eū ep̄s ad gradū pristinū reuocare: ita tn̄ q in tribus annis sequētib⁹ sine vlla redemptiōe omni sexta feria in pane et aqua ieiunet. Et eadē penitētia imponenda est presbitero de oīb⁹ alijs peccatis q̄ depositōez inducūt. Probant̄ aūt hec oīa. 28. di. p̄sbr̄ si fornicatōez. qd intelligūt quidā de simplici fornicatiōe: alij forte meli⁹ ꝺm Ray. de adulterio vel incestu. puta qr ꝯgnouit ꝯiugatā ꝯsanguineā vel affinem

Secūd⁹ cas⁹ est si p̄sbiter ꝯgnouit filiā suā sp̄ualem quā. s. baptizauit: vel in baptismo vel in ꝯfirmatiōe tenuit: vel que sibi ꝯfessa fuit: dz pn̄iam agere. 12. an. et etiā dz deponi si crimē sit manifestū et pegrinando. 15. annis peniteat: et postea monasteriū intret tota vita sua moraturus ibidē. Ep̄s vo qui talia cōmisit peniteat. 15. annis Ipa vo mulier dz oīa relinquere et res suas paupib⁹ dare: et ꝯuersa vsq ad mortem in monasterio deo seruire. 30. q. i. siquis sacerdos. et. c. nō debet.

Tercius est q quicunq filiā suā sp̄ualem vel matrem cognoscit. 7. annis peniteat. et similiter ei ꝯsencientes. 30. q. 3. non oportet.

Quart⁹ est q qui ꝯtrahit cū aliqua alij desponsata p verba de p̄nti: ipsa dimissa. 40. dieb⁹ ieiunet in pane et aqua: et sequētib⁹ septem annis peniteat: extra de spon. accepisti duo.

Quintus est q qui cognoscit duas cōmatres vel sorores. siue vxor viuat: siue non ad minus. 7. annis peniteat: licet plus deberet. 30. q. 4. si presbiter.

Sextus est q qui ꝯgnouerit monialē siue deuotā. x. annis peniteat et silr ipa ꝺm formā traditā. 27. q. i. de filia. et. c. deuotā In quorum primo. c. dicit̄ q si filia episcopi vel p̄sbiteri vel dyaconi post votū solēne ꝯtraxerit matrimoniū non admittat̄ ad cōmunionem: nisi marito defuncto penitentiam egerit Si aūt eo viuente decesserit et penitentiam egerit. et cōmunionem pecierit tantum in fine vite recipiet eam. In secūdo. c. dr̄ q deuota peccans nō est recipienda in ecclesia: nisi peccare de

fierit et desinens egerit penitenciam decē annis postea recipiatur ad cō-
munionem: et anteq̄ in ecclesia admittatur ad orōnem ad nullius con-
uiuium christiane mulieris accedat.
¶ Septimus est de eo qui ignorāter ꝯgnoscit duas sorores vel matrem
et filiā: vel amitā et neptem peniteat septem annis Si aūt scienter ꝑpe-
tuo priuetur ꝯiugio .34.q.3. siquis cum duabus.
¶ Octauus est q̄ qui ducit in vxorem eam quā polluit per adulteriū
peniteat .5. annis .31.q.1. siqua vidua.
¶ Nonus est q̄ qui ꝯtra naturā peccauit si sit cleric⁹ debet deponi vel
religioni tradi si corrigibilis appareat ad ꝑpetuā penitentiam ꝑagendā
Si vero sit laicus a cetu fideliū vsq; ad condignā satisfactionem dz fieri
alien⁹: extra de cel. ꝑla. clerici Hoc em̄ viciū maius est q̄ ꝯgnoscere ma
trem .32.q.7. adulterij .et est Augꝰ Adulterij inquit malū vicit for-
nicationem vincitur aūt ab incestu fornicatio. peius em̄ est cū matre q̄
cū aliena vxore ꝯcubere: sed omniū horū pessimū est quod cōtra naturā
fit: vt si vir membro mulieris non ad hoc concesso voluerit vti. hec au
gustinus. Quocūq; aūt mō tale factū exerceatur preter q̄ inter virum et
feminam ordinate in vase debito: vicium contra naturam et zodomiti-
cum iudicatur vt dicit Ray.
¶ Decimus est q̄ qui coierit cum brutis peniteat plus quā .7. annis
et similiter ꝑ incestu .32.q.2. hoc ipm .et .§ se.
¶ Undecim⁹ est q̄ presbyter qui interest clamdestinis nuptijs triennio
suspenditur: et si culpa exegerit grauius puniatur ex̄ de clam. despon.
cum inhibitio.
¶ Duodecimus est q̄ qui votum simplex violauerit peniteat tribus an
nis .27. di. si vir.
¶ Tredecimus est q̄ qui excōicatus celebrauerit debet triennio peni-
tere: et feria .2.4. et .6. a vino et carnib⁹ abstinere .xi.q.3. de his De
pena vero degradati celebrantis habetur di .50. accedens.
¶ Decimusquartus est q̄ homicida voluntarius sine spe restōnis de-
ponitur et peniteat .7. annis di .50. mirō.
¶ Decimusquintus est q̄ homicida casualis peniteat .5. annis et hoc
ſm Ray. si culpa casum precessit: aliter non: nisi forte ad cautelam di.
50. eos et duobus .c. se.
¶ Decimussextus est q̄ siquis fecerit homicidiū ꝑpter necessitatē eui-
tabilē peniteat .2. an .di .50 .c. de his clericis qui licet si euitabilis esset
in nullo sibi imputaretur .50 .di. qr te. Qd verū est quo ad culpam sed
bonum esset quod peniteret quo ad cautelā et innocentiā suam ecclesie
ostendendā: ex̄ de homi .c .2 .§ .vlti. Et ſm Ray. forte distingui po-
test in homicidio necessario sicut in casualis .s. vtrū culpa precesserit ne-
cessitatem vel non: ar. di .50 .de his. nota extra de homi. interfecisti.
Sed et siquis ꝑ insaniam cōmittat homicidiū non ei imputat .3 .q .4.
iudicas quietiā q̄ intuitu discipline incaute ꝑcuciēdo occiderit deponit̄

extra de homi. psbyterum. 15. q. i. siquis non iratus Sed qui ligatum latronem interficit deponit. ex de homi. suscepim9. Qui aut latronem occultu occidit que viuu coprehedere potuit. 40. dieb9 no intret ecclia et als penitere dz: ex eo. c. z. vbi de hoc dicit Qui vo paganu vel iudeum occidit peniteat. 40. die. di. 50. ff. qui non odij.

¶ Decimusseptimus est q matricida peniteat. x. annis fm forma satis apte tradita. 30. q. 3. latore. Vxoricide vo grauior penitecia debet imponi. Talis em et qui dnm occidit nunq equitat nec vehiculo portatur nec matrimoniu contrahit vsq ad. x. annos: carnes no comedit: nec vinu bibit: et alia que habent. 33. q. z. admonere et. c. quicunq Imponit aut penitentia maior vxoricide: no qz illud peccatu sit grauius isto sed quia hoies proniores sunt ad occidendu vxores q matres Maius em peccatu est occidere matrem q vxorem occidere: vt dicit Bona. in. 4. sententiaz: et coiter omes doct. Guil. vero dura. tenet strarium in repertorio Pro eo q vxoricide imponitur penitentia maior Mihi aut magis placet sentencia alioz Sed qualem penitenciā agere debet qui filios occidunt. Rn. Aut est certu q ipimet sciēter interfecerut: et sic debet eis imponi penitēcia maior q p alio homicidio: ar. ex e. c. vlt. in tex. et glo et de homi. cum iurameto de pe. di. i. aut facta. In hoc tn casu vir vxorem recupat qua coactus abiurauerat: et ipsa penitentia agit fm arbitriu epi: ita q si habet alios filios pacifice gubernare possit eos vxor ex eo. intellexim9. Qd si virum no habet induci debet vt intret religione: ad quod si non pot induci tuti9 est ei dare licencia nubendi: vt ex eo. veniens. Et hoc qn timetur de incontinentia: als non: vt patz. 31. q. z. in adolescēcia Et si pater sit cleric9 ab officio altaris dz ppetuo abstinere et ei grauior q laico: non tn publica nisi veniat in publicu penitēcia dz imponi: vt extra de pe. quesitu. Aut certu est q non interfecerut sponte nec in culpa fuerunt sed casu fortuito ptigit: et sic destricto iure in nullo tenentur ar. extra de homi. ex litteris. z. et. c. Johes et. c. vlt. Nisi velint ad cautelam penitere In dubio tn psumitur q non hoc ex certa sciencia: sed potius ex incuria prouenerit. extra de presump. afferte Aut certu est q non exhibuerut omnem diligencia qua potuerunt et debuerunt: et sic culpa precessit casum. Et si sit grauis culpa: vt si posuit puez in medio vtriusq fm arbitriu penitenciarij: imponit penitecea. 5. vel. 7. annoz. 50. di. si qua femina et ca. se. et. c. siquis sponte. oculta si sit occultu: publica si sit publicu: et maior si in lecto suffocetur q si in cunis: et maior psbytero greco q laico: vt habetur ex de pe. quesitum. Et licet dispēsetur quo ad penitentia que est arbitraria vt dicit ibide: no tn quo ad ordines pp ter homicidiu qd est delictu enorme et in dispēsabile. di. 50. miror. Si aut culpa que pcessit casum sit leuis. vt si posuit pueru in eodē lecto longe tn a se imponitur penitētia triu annoz. Scdm hoc intellige illud: ex eo. de infantib9. Monedi ergo sunt parētes q tātenellos secu in vno non collocet lecto: ne qualē negligēcia interueniēte

opprimatur et suffocent sūt in culpa et eis imputat homicidiū si sequit. vi. z. q. 5. ꝯsuluisti Et hoc mō distinguit Ho. et Ber. ex de infantibus Quid de illis q̄ filios vel suos suos infantes vel etiā adultos langnidos relegata pietate exponūt. i. extra se ponunt ante ecclesias: vt aliqui moti misericordia colligant eos. Respondendū. Tales grauiter peccāt quia cū ignoretur sepe ꝯsanguinitas expositoꝝ: ꝯtrahere possent matrimoniū cū sorore vel cū ꝯsanguinea: ideo exponēs tenet de hoc peccato penitere et est puniend⁹ sicut exposit⁹ si sciēter cū tali ꝯtraheret puniret: extra de peni. officij. ꝭm Hosti. talis em̄ ꝭm Ray. est tanq̄ homicida iudicādus qui hoīem sibi ita ꝯiunctū periculo mortis exponit Considератis tn̄ circūstantijs et vtrū ob hoc mors secuta fuerit vel non fuerit: penitētia moderāda erit. Erunt aūt tales irregulares ꝭm Hoden. si mors inde sit secuta: quia. s. fuerūt in culpa eas exponēdo vel alimēta negando. Tamen ꝭm Ro. si in nulla fuissent: quia forte nec elemosinas querendo: nec aliter eos alere possent irregulares non essent nec peccarent.

¶ Decimusoctauus est q̄ qui presbyteꝝ interfecit peniteat. iz. annis extra de pe. et re. c. z. De penitēcia vero eius qui occidit monachum vel clericū subdiaconū vel diaconū: habetur. i7. q. 4. qui occiderit. De penitentia aūt eius qui machinatur in mortem dn̄i sui vel in regimen ei⁹ habetur. zз. q. vlt. ff. si quis.

¶ Decimusnon⁹ est qui iniuste aliū ad mortē accusat. 40. dieb⁹ in pane et aqua p. 7. an. ieiunet et peniteat: et hoc si accusatus sit occisus. Si aūt tm̄ membrum perdiderit. triennio peniteat: ex de accu. accusasti. Hosti. vero Jo. de deo in ieiunādo intellexerunt q̄ primus peniteat per septem annos: quolibet anno ieiunando. 40. diebus in pane et aqua. secund⁹ vo per tres annos. Guil. vero durandi. intellexit put littera magis sonat. s. q̄ primus ieiunabit. 40. diebus in pane et aqua siue continue siue interpollate: et ꝑ septem annos ieiunabit et penitebit non tn̄ in pane et aqua: sed ad arbitriū presbyteri. secund⁹ vero per. з. quadragesimas prima an̄ natalez dn̄i: secūda ante pasca: tercia an̄ sanctum Johannem. has em̄ instituit beatus Petrus: vt habetur in cronicis: Jeiunabit autem tunc in pane et aqua. Probantur hec ꝭm Hostien. zz. q. 5. c. primo. z. et. з.

¶ Vicesim⁹ q̄ piur⁹. 40. dieb⁹ in pane et aqua ieiunet: et septē annis sequētib⁹ peniteat: et semꝑ dз esse in pn̄ia. s. interiori. 6. q. i. quicunq̄.

¶ Vicesimusprim⁹ q̄ qui compuls⁹ ꝯdicionaliter a dn̄o scienter periurat: si liber sit. 40. diebus in pane et aqua: et hoc ꝭm glo. intellige vel ꝯtinue vel interpollate peniteat et septem annis sequentibus: non tn̄ in pane et aqua: vt dicit glo. si vero seruus sit eius qui eum coegit: tribus quadragesimis et legitimis ferijs. s. z. 4. et. 6. zz. q. 5. qui cōpulsus.

¶ Vicesimussecūdus q̄ qui iurat in manu episcopi vel in cruce cōsecrata: peniteat tribus annis Si vero in cruce nō ꝯsecrata vno anno. Qui vero coactus et ignorans ignorancia iuris et postea cognoscit: peniteat

tribꝰ quadragesimis . zz . q . 5 . in ca . qui ꝑiurat Qui vo coactꝰ ꝓ vita re dimēda vel qualibet causa vel necessitate ꝑiurat : quia corpꝰ plus q̄ aiaȝ dilexit : tribꝰ quadragesimis peniteat : ea qui . c . siquis coactus . Alij in ducunt tres annos et vnū ex his in pane et aqua .

¶ Vicesimustercius est ꝙ qui falsum scienter iurat vel alium iurare co git : diebus . 40 . peniteat in pane et aqua : et septem sequentibus annis nunq̄ sit sine penitentia . s . interiori . Alij etiā si conscij fuerint similiter peniteant . zz . q . 5 . si quis conuictus .

¶ Vicesimusquartus ꝙ qui mēsurat in falsa mensura . 30 . diebꝰ in pa ne et aqua ieiunet . extra de . emp . in ca . mensure . de pena vero falsarij litterarum habetur eo . ad audienciam et . c . dura . de crimine falsi et de verbo . signifi . nouimus .

¶ Vicesimusquintꝰ est ꝙ qui frangūt penitentiā solēnem siue redeun do ad crimina priora vel similia siue redeundo ad negociationē vel mili ciam secularē que sibi fuerāt interdicta : sola intra ecclesiā fidelibꝰ orōne iunguntur a cōmunione suspendunt͛ : a catholicorum cōuiuijs sepant͛ et penitere debēt . x . annis . et cōmunicent in fine vite . zz . q . z . de his vero . et de pe . di . 5 . si quis vero .

¶ Vicesimussextus est qui canit missam et non cōicat dȝ vno anno pe nitere et interim missas non cantare : de ꝯse . di . 5 . relatum .

¶ Vicesimusseptimus est ꝙ presbyter qui mortuum clericū inuoluit in palla altaris peniteat . x . annis . et mensibus . 5 . diaconus vero trien nio et dimidio : de ꝯse . di . i . nemo ꝑ ignorantiam .

¶ Vicesimusoctauꝰ ꝙ q̇ cōmittit sacrilegiū ecclesiā violando vel chris ma siue calicē sacꝝ pollutis manibꝰ accipit vel similia sacrilegia comittit peniteat . 7 . an . Primo anno ex͛ cimiteriū qđ violauit ꝯsistat : scđo an . ante fores ecclie : tercio in ecclia : et in hoc triennio carnes non cōmedat vinum non bibat nisi in pascha vel natali : non offerat nec cōionem acci piat : quarto anno cōicabit : et in illo et in quīto et in sexto et in septimo tribꝰ ferijs a carnibꝰ et vino abstineat ieiunādo . iz . q . z . demō . Com burēs aūt ecclaȝ . i5 . annis peniteat et eam restituat . i7 . q . 4 . ff . siquis et in vsu . maiꝰ . De pena vo raptoris siue furis rei eccliastice : et de pena furis et effractoris tā clerici q̄ laici habet͛ ea . q . ff . pctā et . c . siqs clericꝰ

¶ Vicesimusnonꝰ ꝙ si ꝑentes frangūt spōsalia filioꝝ aut filiaꝝ a cōione triennio sepent͛ : et similiter filij si sint in culpa . Si tn̄ filij ꝭm ꝓmissionē factā ꝯtraxerint accusant͛ vtiqȝ . s . quo ad penam ecclesie sed non quo ad reatum : ex quo dederunt operam in cōtrarium . zi . q . z . siqui parentes ar . de . pe . di . i . sicui .

¶ Trigesimus est ꝙ qui blasphemauerit publice deū vel aliquem san ctorū et maxime beatam v͛ginem : illi debet episcopꝰ hanc penitentiā in iungere . s . vt septem diebꝰ dn̄icis ꝑ foribus ecclie in manifesto dū missa cantatur existat : et vltimo illoꝝ dieꝝ dominicoꝝ palliū et calciamenta deponat et corrigiam ligatam circa collū habeat : et septem precedentibꝰ

sextis ferijs in pane ⁊ aqua ieiunet : eccliã nullatenꝰ ingrediaturꝰ : et q̃libet
ꝑdictoꝝ dieꝝ tres paupes vel duos vel saltẽ vnũ reficiat si põt. Et si nõ
põt hec pena in aliã cõmutetur. Qḋ si renuerit agere oĩa supradicta inter
dicatᷓ sibi ecclia : et in morte priuetᷓ ecclastica sepultura : ex̃ de maledi.
statuimus. Item blasphemꝰ si diues fuerit. 40. alioquin. 30. vel. 20.
et si ad hoc nõ sufficit quinq; solidoꝝ vsualis monere pena mulctetᷓ nul
lamq; misericordiã in hoc habiturꝰ vt dicitur ibidẽ. §. quin soluat quinq;
solidos : quos si non habet currat ꝑ ciuitatem : vel cõmutetur in penam
aliã tpalem. Hec aũt pena soluetᷓ ei qui ꝯdemnat. i. ptãti seculari. Hãc
enĩ penam tpalem ꝑcepit papa imponi ꝑ ptãtem tpalem : q̃ si neglexerit
ꝑ epm ꝑcipitᷓ cogi : hec Hosti. Hꝫ aũt ꝑdicta pena locũ ꝫm Gof. cum
q̃s blasphemat nõ ex ira vel ebrietate vel demẽcia : q: tũc cũ eo benignꝰ
ageretᷓ. 2. q. 3. siq̃s iratꝰ. §. nõdũ ꝫm võ Ho. hec pena est specialr
inducta ꝯtra eos qui deũ blasphemãt ex ira. Non enĩ aliq̃s de leui blas=
phemat deũ nisi iratꝰ. Tãta tñ posset esse iracũdia q̃ equipararetᷓ demẽcie
et tũc illud qḋ dicit Goff. locũ posset hre. hic Hosti. Quid siq̃s iuret ꝑ
caput vel ꝑ ventrẽ vel corpꝰ vt capillũ. Rñdꝫ Ho. si faciat hoc affirmã
do vel iurãdo : nõ hꝫ locũ hec pena. Secꝰ est si faciat hoc detestãdo vel
vituꝑãdo licꝫ iratꝰ. Itẽ ꝫm Gof. et Ho. hec q̃ dicuntᷓ de pena tpali fiũt
iudice ꝓ tribunali sedẽte. In iudicio aũt aĩe ꝑsbiter discretꝰ molliendo
rigorem dispensare poterit ex causa circa penam pnĩalem supiorem. 25.
q. 6. penitẽtibꝰ. hec Ho. Itẽ clericus blasphemꝰ marie ꝑsbĩ cogatᷓ ad
veniã postulandã q̃ si noluerit degradetᷓ di. 46. clericꝰ. Notandũ vero
q̃ blasphemꝰ ꝫm leges est decapitãdꝰ : vt in auc̃. vt nõ luxurientᷓ contra
naturã circa mediũ : coll. 6. Sꝫm võ canonẽ antiquũ clericꝰ erat degra=
dãdus et laicꝰ excõicandꝰ. 22. q. 1. siquis ꝑ capillũ. Hodie võ laicus
aget pniam supradictã. §. illiꝰ canonis statuimus. et hoc si publice blas=
phemauit. Si enĩ oculte non penitebit publice : vt puto. Clericꝰ vero
hodie est corrigẽdꝰ pena arbitraria et occulta : non illa que est publica.
Clericꝰ enĩ publice non debet penitere. Si aũt rebellis fuerit vel sepius
hoc cõmiserit locũ hꝫ pena legis. scꝫ vt laicꝰ decapitetᷓ in foro ciuili : et
in canonico anathematizetᷓ. i. ecclie ingressꝰ sibi interdicatᷓ : et in morte
priuetᷓ ecclastica sepultᷓa. Clericꝰ võ degradetᷓ hec Ho. ti. de maledicl.

¶ Trigesimusprimꝰ de ꝑsbro qui reuelat ꝯfessionẽ q̃ de iure antiquo dꝫ
deponi et oĩbꝰ diebꝰ vite sue ignominiosꝰ ꝑegrinari : de pe. dis. 6. sacer
dos ⁊c̃. vsq̃. ꝯfessionis celatio. §. 2. ꝑ totũ vsq; ad. §. 3.

¶ Trigesimussecũdꝰ est q̃ qui in dicendis horis canonicis et alijs offi=
cijs diuinis discrepat a ꝯsuetudine ꝓprie metropolitane ecclie. 6. men
sibꝰ priuatᷓ cõmunione si hoc accidat et ex ꝯtemptu. 12. di. de his.

¶ Trigesimustercíꝰ q̃ eps q̃ ordinat sine causa iusta clericũ inuitũ aut
reclamantẽ vel penitꝰ inuitũ absolute suspenditᷓ ãno vno. 74. di. c. 1.

¶ Trigesimusquartꝰ q̃ eps qui correctionẽ de vẽditione misterioꝝ dissi
mulat duobꝰ mensibꝰ : ꝑsbiter. 4. diaconus tribꝰ : subdiaconus et ceteri

ad arbitrium iudicis penitere debent. i. q. i. quicquid inuisibilis.

¶ Trigesimusquint⁹ ꝙ sortileg⁹. 40. dieb⁹ peniteat ex̄ de sortil'. reqsisti

¶ Trigesimussextus ꝙ qui videt in astrolabio peniteat duobus annis. extra de sortil'. et tuarum.

¶ Trigesimusseptim⁹ est de stilla sanguis altarꝫ cadētis sup terrā vel aliqd aliud ꝓpter negligēciā p̄sbyteri: dꝫ p̄sbyter penitere. 40. dieb⁹ Si cecidit sup pallio altarꝫ peniteat. 4. dieb⁹. de ꝯse. di. z. c. si ꝑ negligēciā

¶ Trigesimusoctau⁹ est ꝙ si aliqs euomit eucharistiā ꝓpter ebrietatem vel voracitatē: si laic⁹ peniteat. 40. dieb⁹ Si cleric⁹ vel monachus vel p̄sbyter. vel diaconus peniteat. 70. dieb⁹ Si ep̄s peniteat. 90. diebus Et debet euomitura cōburi et iuxta altare collocari. Si vō cā infirmitatis euomerit. 7. diebus peniteat: de ꝯse. di. z. siqs ꝓpter ebrietatē

¶ Trigesimusnon⁹ qn̄ mus corrodit vel cōmedit corpus xp̄i De penitentia huius casus inquire vbi sit notata: de ꝯse. di. z. circa finem.

¶ Quadragesimus qui domū vel areā voluntarie succēdit sublata vel incēsa oīa restituat et tribus annis peniteat: ex̄ de iniurꝫ siqs domū. Canon tn̄ dicit ꝙ si ex odio vel iniuria hoc fecerit: excōicari debet nec absolui donec satisfecerit et iurauerit ꝙ ignē de cetero non apponet. Imponitur aūt sibi vt Hierosolymā vel in Hispaniā vadat in dei seruitio anno integro ibi moratur⁹. Siqs aūt archep̄s vel ep̄s hoc relaxauerit dānū restituat: et ab offitio ep̄ali ꝑ annū abstineat. z3. q. 8. pessimā Hodie aūt postq̄ sunt denunciati nō possunt citra sedem ap̄licam absolui: ex̄ de sentē. excō. tua nos. Immo in tex. loquit̄ de incēdiarijs indistincte postq̄ sunt publicati Et Ber. hoc idē dicit expsse et Gra: ex̄ de sen. excō. quicūqꝫ. et Gof. lꝫ Roden̄. ꝯtrariū dicat. ꝭm aūt leges q in ciuitate data opa incendiū fecerit: si sit humilis subijcitur bestijs: si sit in aliquo gradu decapitat̄ vel in insulā religat̄. ff. de incē. ruina. nau. l. si. Qui vō alibi vt in villis vel castris remissis ibidēꝫ edes positis cōbusserit: si hoc dolo fecerit ꝯburitur Et hoc intelligendū ꝭm Hosti. si sit humilis Si aūt hoc ex sua negligētia ꝯtigerit resartiet damnū vel si min⁹ idone⁹ sit. parū vel leuiter castiget̄ Et nomine edium omne edificium continetur vt ibidem dicitur. l. qui edes.

¶ Quadragesimusprim⁹ est ꝙ q dederit vel accepit cōionem ab heretico et nescit hoc esse ꝓhibitum ab ecclia et postea intelligit: peniteat vno anno. Si aūt sciuit et neglexit peniteat. x. annis. vel ꝭm quosdā. 7. vel ꝭm alios. 5. Qui vō ꝑmittit hereticū missam celebrare in ecclia catholica ꝑ ignorantiā iuris peniteat. 40. dieb⁹. Si ꝓ reuerēcia ei⁹: ꝑ annū peniteat: si ꝓ dānatione ecclie catholice: et ꝓ ꝯsuetudine romanoꝝ ꝓijciatur ab ecclia sicut heretic⁹ si sit impenitēs alioquin peniteat. x. annis. Si aūt relicta ecclia ad hereticos trāsierit: et alios ad hoc induxerit peniteat. iz. ānis trib⁹ ex̄ eccliaꝫ. 7. inter audiētes. duob⁹ ex̄ cōionem et sic. iz. āno cōionē siue oblatoꝫ ꝑcipiat. z4. q. i. siqs dederit Cetera vō ꝑtinentia ad heresim: scisma: vel apostasiā require supra in scd̄o titulo.

¶ Quadragesimussecundus ꝙ patronus qui res ecclesie dilapidat vno anno peniteat .16.q.7.c.filijs.

¶ Quadragesimustercius ꝙ qui domū suā magicis et incantatoribus lustrat vel aliud facit: et qui ei hoc ꝯsuluit: annis .5.peniteat.16.q.i. qui diuinationes et.c. non liceat.

¶ Quadragesimusquartus ꝙ qui pacem cū ꝓximo suo non facere iurat anno vno peniteat: et ad pacē redeat.22.q.2.qui sacramento.

¶ Quadragesimusquintus ꝙ ꝓ ꝑiurio: adulterio: homicidio dantur ꝓ penitentia regulariter sex anni et similiter ꝓ fornicatione licet non ita aspa pnīa iniungat̄.22.q.i.p̄dicandū.33.q.i.hoc ip̄m et.ca.se.

¶ Quadragesimussextus ꝙ qui sciēter rebaptizat̄.7.annis peniteat et feria.4.et.6.in pane et aqua ieiunando.3.quadragesimas faciat: et hoc si fecit ꝓ heresi introducenda. Si aūt ꝓ immūditia.i.ꝓ salute corporis obtinēda: vt ex̄ de aposta.c.2.trib⁹ annis peniteat: de ꝯse.di.4.q bis et talis q bis baptizat̄ vel ꝯfirmat̄ fit de foro ecc̄lie et cogit̄ fieri irregularis.di.84.dictū est. De pena aūt talium habetur de ꝯse.di.4.eos. Cui⁹.c.sentenciā pretermitto gratia breuitatis.

¶ Quadragesimusseptim⁹ ꝙ q vxorē adulterā ꝯgnoscit anteq̄ peniteat 3.an.peniteat.32.q.i.siqs.2. Qui v̄o ꝯgnoscit eā penitētē an̄ pnīaꝫ pactā peniteat.2.annis ea.q.siquis primo. Quō v̄o penitentia iniungenda sit mulieri partum alterius supponenti vel etiā de nō suo viro cōcipienti habetur extra de pe.et re.officij.

¶ Ad regulas igit̄ p̄dictas inspiciēdo pōt studiosus indagator ꝓcedere ad pnīas ꝓ diuersis criminib⁹ s̄m canones imponēdas et ex causa ꝯsideratis circūstancijs: vt dictū est.s̄.moderari poterit eas. Et licet ab ipo oēs circūstancie sint diligenter attendende: principaliter tn̄ qualitates ꝑsone: et ꝑcipue vtrū sit ꝑsona obnoxia alicui aliquo vinculo seruitutis. Nam circa tales ꝑsonas cauere debet ꝓ posse p̄sbyter ne talē penitenciā eis imponat ꝑ quā illis qb⁹ sunt astricte p̄iudiciū fiat maxie circa ꝯiugatos. Vn̄ si s̄uus sit et timore peccauerit obediēs dn̄o suo in atrocioribus est mitius puniendus.22.q.5.qui compulsus. Obedire tn̄ nō tenebat̄.in talib⁹.xi.q.3.si dn̄s Si aūt voluntarie peccauerit corpore puniet̄ etiā acrius q̄ ali⁹.24.q.i.q ꝯtra ecc̄lie pacē.nec est seruo iniūgēda ꝑegrinatio ꝑ quā dn̄s eius qui nō est in culpa: illius s̄ uitio defraudet̄: ex̄ de sen.excō.relatū. Si v̄o liber sit: totā penitentiam canonis si pōt facere debet imponi.16.q.7.sacerdotes penitentiam Sed ex causa poterit eam presbyter moderari. Cōsiderandum etiam erit: vtrum sit ꝑsona noua in fide: quia nouis in fide minor debet etiam penitencia imponi.ex̄ de pe.deus qui. Et similiter ꝯsiderāde erunt alie ꝑsonaꝝ circūstancie de quib⁹ ad presens supsedeo gratia breuitatis Sciendū aūt ꝙ in foro penitentiali dicunt̄ legitime ferie.2.4.et.6.di.82..p̄sbyter.de conse.di.3.ieiuna. Aliqui tamen vt dicit Ro.ꝓ.2.feria ponūt sabbatū. Insuꝑ notandū ꝙ si pnīam in pane et aqua imponat̄ nō habenti

panem̄ potest loco panis leguminibus et pisciculis vesci et etiam alijs si necessitas illud req̄rat: ex̄ de pe. et re. licet in tex. et glo. al' non licet
¶ Notandum etiam ſm Jo. si penitentia sit imposita a canone libe-ratur quis a ieiunio dando denariū vel legendo psalteriū ꝓprīa aucto-ritate. Inno. vō dicit ꝙ ieiunia necessaria: vt quatuor temporū et hu-iusmodi: non possunt redimi nisi subsit rōnabilis causa. Volūtaria vō redimi possunt etiam sine auctoritate supioris. Ad hoc etiā nota ꝙ vbi imponitur penitentia aliquot annoꝝ siue quadragesimarū: nec additur quomō quis debet penitere: hoc relinquitur arbitrio p̄sbyteri: cū peni-tencie sit arbitrarie: vt dictū est. s̄. Ip̄e em̄ p̄sbyter arbitrabit̄ eam per ferias legitimas faciendā ſm canones. 50. dis. de his clericis. extra de humi. c. 2. et in multis alijs iuribus. et sic intelligitur illud extra de accu. accusasti. et de spon: dilectus et similia zc̄.

cli pacis. In omnibus su-
tes scutum fidei. in q
omnia tela nequissi-
ea extinguere. et galeam
alutis a...te. et gladium
s quod est verbum dei.
refugium factus est nob Gr
ne et progenie. V. Priusquam
tes fierent aut formaretur terra et or-
in seculum tu es deus.
De profundis clamavi ad te
ne exaudi vocem meam.
Secdm iohanne.
at quidam regulus
lius infirmabatur
aum. Hic cum au-
quia ihesus veniret a iu-
leam. abiit ad eum
ut descenderet et
ilium eius. Incipie-

deus docuisti me
nectam et semu
Mentes nu
possideant
m celestis op
sensus in nob
proveniat effe
Iustus es domine et re
tuum fac cum servo
tuam. Ps. Beati im
ambulant in lege d
Tua nos d
et semper et p
tur: actionis
ster esse intento
A Rs: Obsec
ctus in do
ambuletis vo
cati estis cum o
te et mansuetu